

Skattedirektoratet
v/ Helene Kruge
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

Tilgang til opplysninger om merverdiavgiftspliktige virksomheter

Norsk Redaktørforening er gjort kjent med at Skattedirektoratet har avslått forespørsler om tilgang til en liste over hvilke virksomheter som er registrert som merverdiavgiftspliktige.

Skattedirektoratet har henvist til merverdiavgiftslovens § 13-2, 5. ledd. Det er understreket at taushetsplikten i nevnte paragraf ikke omfatter opplysninger om at en næringsdrivende er registrert i registeret eller ikke. Det er et resonnement vi er udelte enige.

Derimot har direktoratet vist til at selve registeret ikke "omfattes" av unntaket fra taushetsplikt i §13-2. I forlengelsen av dette har direktoratet fremholdt at offentliglova §9 ikke har relevans for spørsmålet om innsyn i en fullstendig oversikt over hvem som står oppført i registeret. Dette må bygge på en misforståelse.

Dersom opplysninger om hvorvidt den enkelte virksomhet er registrert ikke kan unntas med hjemmel i taushetsplikten, kan det heller ikke gjelde taushetsplikt for den samlede oversikten. Et spørsmål blir da: Hvor mange virksomheter må man be om innsyn i, før taushetsplikten inntreffer? Det er for oss åpenbart at taushetsplikten er til for å beskytte den enkelte virksomhet. Dette fremgår da også av punkt 1 i §13-2, hvor det fremgår at det som skal beskyttes er opplysninger om "noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold". Unntatt fra dette er altså opplysningen om at man faktisk er registret. Det kan da neppe spille noen rolle for vurderingen av taushetsplikten overfor den enkelte virksomhet hvorvidt man samtidig får tilsvarende informasjon om noen tusen *andre* virksomheter. Vi viser i den forbindelse også til Ot prp nr 76 (2008-2009), hvor det i merknadene til §13-2, femte ledd heter:

"Femte ledd om Merverdiavgiftsregisteret fastslår at opplysning om hvorvidt en næringsdrivende er registrert i Merverdiavgiftsregisteret eller ikke, ikke er underlagt taushetsplikt. Dette anses i dag å følge av merverdiavgiftsloven § 7 første ledd første punktum, som fastslår at taushetsplikten ikke omfatter forhold vedrørende et avgiftssubjekt som er «alminnelig kjent»."

Vi mener dette underbygger og understreker at også taushetsplikten i merverdiavgiftsloven – som ellers – har som formål å beskytte den enkelte virksomhet. Dermed blir direktoratets henvisning til at dette punktet ikke "omfatter" utlevering av hele lister med ikke-taushetsbelagte opplysninger, dypest sett irrelevant.

Det spørsmålet som da står tilbake er hvorvidt Skattedirektoratet har anledning til – og eventuelt plikt til – å utlevere en liste over hvilke virksomheter registeret omfatter. Så lenge taushetsplikten ikke gjelder selve opplysningen om registrering, er det ingenting som taler for at direktoratet ikke har anledning til å utlevere en slik oversikt. Det er heller ikke klart for oss

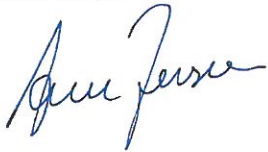
hvilken hjemmel direktoratet skulle påberope seg for å unnta en slik liste, så lenge taushetsplikten ikke slår inn.

I tillegg til dette kommer altså offentleglova §9, som direktoratet mener er irrelevant. Det må i så fall bety at direktoratet allerede har lister over hvem som er registrert i merverdiavgiftsregisteret i en form som faller inn under offentleglovas dokumentdefinisjon. I så fall står spørsmålet tilbake om det finnes en relevant unntakshjemmel for å nekte innsyn i listen. Dersom direktoratet mener at man har en relevant hjemmel for fortsatt å kunne unnta dokumentet, minner vi om kravet til meroffentlighetsvurdering i offentleglovas §11.

Vi imøteser direktoratets svar.

Oslo, 2011-08-30

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anne Jensen', written in a cursive style.

assisterende generalsekretær

Skattedirektoratet

Saksbehandler
Signe Hustad

Deres dato
30.08.2011

Vår dato
09.11.2011

Telefon
22 07 72 21

Deres referanse

Vår referanse
2011/832062

NORSK REDAKTØRFORENING
Postboks 624 Sentrum
0106 OSLO

Tilgang til opplysninger om merverdiavgiftspliktige virksomheter

Vi viser til ditt brev av 30. august 2011.

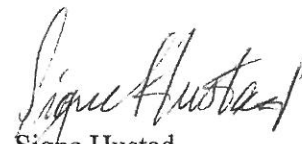
Merverdiavgiftsregisteret er et register som omfatter alle næringsdrivende som driver avgiftspliktig virksomhet over en viss størrelse. Disse plikter å sende registreringsmelding til skattekontoret eller Enhetsregisteret, jf. mval. § 14-1 første ledd. Det er pr. i dag ca. 341 000 virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Merverdiavgiftsregisteret er et tilknyttet register til Enhetsregisteret. Dette innebærer at Merverdiavgiftsregisteret henter opplysninger fra Enhetsregisteret når merverdiavgiftssubjekter skal registreres. Merverdiavgiftsregisteret inneholder således opplysninger som også finnes i Enhetsregisteret. Det foreligger følgelig ikke en egen liste over virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Det vises for øvrig til at for å få ut opplysninger fra Enhetsregisteret som ikke er taushetsbelagt, må man også der søke på person/virksomhet.

Merverdiavgiftsregisteret inneholder opplysninger om den registrerte virksomheten som er underlagt taushetsplikt, jf. merverdiavgiftsloven § 13-2. Opplysninger om at en virksomhet er /ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret er ikke underlagt taushetsplikt, jf. merverdiavgiftsloven § 13-2 femte ledd da disse opplysningene anses som alminnelig kjent.

Med hilsen

Mona Kristiansen
underdirektør
Rettsavdelingen, skatteforvaltning
Skattedirektoratet

Signe Hustad

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo
For elektronisk henvendelse se www.skatteetaten.no

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no
Org. nr: 996250318

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
22 17 08 60

Skattedirektoratet
v/ Mona Kristensen
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

Tilgang til opplysninger om merverdiavgiftspliktige virksomheter

Vi viser til tidligere korrespondanse, sist brev av 2011-11-09 fra direktoratet.

Vi er noe usikre på hvordan deler direktoratets brev er å forstå, men går ikke nærmere inn på dette. Det som fremgår klart er at direktoratet ikke har en egen liste eller register over virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Gitt at det er slik, regner vi med at direktoratet – på forespørsel – kan produsere en slik liste.

Det andre som nå vel er slått fast, er at opplysninger om at en virksomhet er registrert i Merverdiavgiftsregisteret ikke er underlagt lovbestemt taushetsplikt.

Med dette som utgangspunkt begjærer vi innsyn med hjemmel i offentlighetslovens § 9 i en sammenstilling over hvilke *utenlandske* virksomheter som registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Vi antar at det kan gjøres med "enkle framgangsmåtar" – jfr § 9. Direktoratet har tidligere hevdet at denne paragrafen ikke har "relevans" i dette tilfellet. Det er vi uenige i.

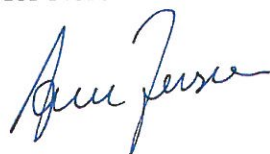
Subsidiært begjærer vi innsyn i den komplette listen.

Samtidig minner vi om lovens § 32, annet ledd, hvor det fremgår at dersom innsynskrav ikke er besvart innen fem dager, så regnes det som avslag som vil bli påklaget.

Vi imøteser direktoratets svar.

Oslo, 2011-11-18

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

assisterende generalsekretær

Skattedirektoratet

Saksbehandler
Eli Thoresen

Deres dato
18.11.2011

Vår dato
06.02.2012

Telefon
22077131

Deres referanse

Vår referanse
2011/832062

Norsk Redaktørforening
Postboks 624 Sentrum
0106 OSLO

Vedtak - avslag på krav om innsyn

Vi viser til innsynsforespørsel av 18. november 2011, og tidligere korrespondanse i anledning saken.

Det gis ikke innsyn i Merverdiavgiftsregisteret eller en sammenstilling over utenlandske virksomheter som er registrert i registeret.

Avslaget er begrunnet i offentleglova 19. mai 2006 nr 16 § 13. Etter offentleglova § 13 er "opplysninger som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov" unntatt fra innsyn. Opplysningene i Merverdiavgiftsregisteret er taushetsbelagte etter merverdiavgiftsloven § 13-2 første ledd.

Har du fått avslag på innsynsforespørselen, kan du etter offentleglova § 31, kreve en nærmere begrunnelse for avslaget. Krav om nærmere begrunnelse må fremsettes innen tre uker fra avslaget er mottatt.

Denne avgjørelsen kan påklages til Finansdepartementet etter offentleglova § 32. Klagen sendes til Skattedirektoratet.

Søksmål mot dette vedtak etter tvistemålslovens kap. 30 – saker om offentlige tjenestehandlinger – kan bare reises når klageadgangen er utnyttet.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i anledning saken.

Med hilsen

Mona Kristiansen

Underdirektør

Rettsavdelingen, skatteforvaltning
Skattedirektoratet

Eli Thoresen

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo
For elektronisk henvendelse se www.skatteetaten.no

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no
Org. nr: 996250318

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
22 17 08 60

Skattedirektoratet
v/ Mona Kristensen
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

Tilgang til opplysninger om merverdiavgiftspliktige virksomheter

Vi viser til tidligere korrespondanse, sist brev av 2012-02-06 fra direktoratet.

Vi er også denne gang noe usikre på hvordan deler direktoratets brev er å forstå, særlig sett i lys av direktoratets forrige brev av 2011-11-09.

Direktoratet skrev i nevnte brev at ”Opplysninger om at en virksomhet er/ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret er ikke underlagt taushetsplikt”, med henvisning til merverdiavgiftslovens § 13-2, femte ledd. Det er en tolkning vi slutter oss til.

Derfor kommer det som en desto større overraskelse at direktoratet nå plutselig viser til taushetsplikten som begrunnelse for avslaget. I brevet av 2012-02-06 vises det til merverdiavgiftslovens § 13-2, første ledd, hvor det heter:

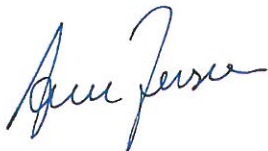
(1) Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til avgiftsforvaltningen, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det hun eller han i sitt arbeid har fått vite om noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Den som tiltrer verv, stilling eller oppdrag skal gi skriftlig erklæring om at hun eller han er kjent med og vil overholde taushetsplikten. Forvaltningsloven §§ 13 til 13 e gjelder ikke for taushetsplikten etter denne paragrafen.

Poenget er – og vi understreker det nok en gang – at vi ikke har bedt om slike opplysninger. Vi har kun bedt om opplysninger om hvorvidt ”en virksomhet er/ikke er registrert” i registeret, for å bruke direktoratets egne ord. Og med direktoratets – og lovens – egne ord er ikke slike opplysninger taushetsbelagte. Resten er et spørsmål om praktiske forhold knyttet til offentleglovas § 9.

Primært ber vi derfor direktoratet om snarest å utlevere en slik liste som omtalt i vårt brev av 2011-11-09. Dersom ikke direktoratet umiddelbart imøtekommer dette kravet, er dette å betrakte som en klage på avslaget, som vi ber om blir oversendt departementet. Vi ber om å bli orientert om fremdriften i saken. Dersom det også denne gangen skal ta nærmere ti uker å behandle vår henvendelse, varsler vi oversendelse til Sivilombudsmannen, hva gjelder saksbehandlingen.

Oslo, 2012-02-22

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

assisterende generalsekretær